

have jo i Reglen intet at bestille med Klagenes Affattelse; man kan jo rigtignok forebringe en Sag mundtlig og derefter faae en Affattelse udfærdiget af Commissairerne, men det er Noget, som er meget sjeldent (Esherning: Nei!). Det er vistnok kun ganske enkelte Steder, at denne Fremgangsmaade endnu har holdt sig, og Forligelsescommissairerne have i Almindelighed ingen Skyld i, at en Sag bliver afvist eller kjendt uletterretelig, fordi Forligssagen ikke har været affattet rigtigt. Naar den nugældende Forligslovgivning vedbliver at bestaae ved Siden af dette Lovudkast, saa vil Tilstanden blive den selv samme, som den var paa Landet, medens Amtmanden prøvede Forliget. I den samme ærede Rigsdagsmands Foredrag laa en bestemt Selvomsgjælfelse, thi han holdt paa, at Sagerne kun een Gang skulde undergives disse folkelige Forligsmæglere, men ikke oftere; men, naar han undtager Continuations- og Contrafager, saa undertager han jo derved to Classer af Sager aldeles fra at komme under Forligsprøven, og det kan dog vistnok ikke have været hans Mening. (Esherning: Jo, ganske vist!) Man kunde jo vistnok, som han sagde, dele Paragraphen, men han vissede dog, at hele Paragraphen skulde blive staaende (Esherning: Ja!) og det er det, jeg troer, der ikke stemmer med hans øvrige Foredrag, thi Continuationsfager og Contrafager, det er jo nye Sager, og der forudsættes ikke at have været tidligere Forligsprøve med Hensyn til disse Sager. Naar man tager den første Bestemmelse i § 8, saa påaastaaer jeg, at det er langt lettere at bringe en Sag til Forlig og endelig Afgjørelse mellem Parterne, naar Klagen omstændelig omfatter alle Punkter, som ere omvistede mellem Parterne, end det er at faae Forliget istand, naar den blot almindeligt angiver, hvormed det er, at Parterne strides.

Jeg troer, at det er en Kjendsgjerning mellem Mand, som have havt med vanskelige Sagers Forligsmægling at bestille, at man lettere bliver istand til at forlige Sagerne, naar man kan overflue alle Parternes Mellembværende og hele deres Retsforhold i dets enkelte Dele; først da er man istand til at sige: der og der ligger Ketten, der og der skal Billig-

hed søges og det og det maa ud, naar der skal finde en billig Afgjørelse Sted mellem Parterne. Dette seer man jo ikke, naar en Sag blot i sin Almindelighed skal bringes ind for Forligelsescommissjonen, og dersom man tager § 8 saaledes, som den er foreslået, at det skal være tilstrækkeligt i Almindelighed at forebringe en Sag, saa stiller man det i Klagerens Magt, at Forligelsescommissjonen bliver mindre oplyst om Parternes virkelige Mellembværende. Den ærede Ordsfører bemærkede, at det nu maatte være Tiden at foretage en Reform, efterat Forligslovgivningen var 60 Aar gammel. Jeg kan meget godt give ham Ret i den Paaastand, og af mit Tidligere vil det være erfaret, at jeg, for mit Vedkommende, ikke er imod en Reform, men jeg troer kun, at en Reform skal gennemføres i Forligslovgivningen i det Hele taget.

Jeg veed ikke, hvorfor man, naar man vil reformere Indholdet af Forligslovgivningen, ikke ogsaa skulde kunne medtage andre meget væsentlige og tildeels omvistede Puncter, som for en stor Deel først have faaet deres endelige Bestemmelse ved Retternes Domme. Jeg skal blot exempelviis nævne Fremleggelsen af Situationskort i Eiendomsstrætter, Spørgsmaal om Parternes Forpligtelse til Møde; og fremdeles som Spørgsmaal, som virkelig ogsaa fortjene en Undersøgelse, Spørgsmaal om de Bestemmelser, der gjælde for Forligets Beskrivning paa stemplet Papiir, og som ingenlunde ere uvigtige med Hensyn til Sagernes Afgjørelse ved Forlig, foruden mange andre Spørgsmaal. Jeg mener, at naar der skal tales om en Reform af Forligslovgivningen, navnlig paa Grund af dens Ælde, saa maae alle disse vigtige Spørgsmaal tages med; men man skal ikke komme med et Spørgsmaal, som overfløjer den hidtilværende Retspraxis, paa en Tid, da man endnu ikke har seet, hvorledes Retspleien skal omordnes, og paa en Tid, da man altsaa ikke kan overse, hvilken Indflydelse en saadan Forandring vil have. Den ærede Ordsfører kan jo ligesaa godt sige, at det var rigtigt nu at prøve denne Lov og see, om denne Lovs Anvendelse skulde have nogen stabelig Indflydelse paa Sagernes Forlig, og dersom dette skulde vise sig, saa vil der